

Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики»
Дніпропетровської обласної ради»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної діяльності КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР»
Віталій Карась
Віталій КАРАСЬ
«30» серпня 2024 року

СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІМПРОВІЗАЦІЯ»

Рівень вищої освіти – Другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 025 Музичне мистецтво

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

Д н і п р о
2 0 2 4

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Програма вивчення навчальної дисципліни «Імпровізація» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки магістрів за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво». Курс імпровізації є вибірковою дисципліною відповідно до навчального плану.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах цього курсу здобувачі вищої освіти формують загальні та фахові компетентності, передбачені освітньо-науковою програмою Дніпровської академії музики.

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові:

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики/ звукорежисерської практики обробки звуку.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС – 4, курс перший, семестр I–II, загальний обсяг –120 годин, з них індивідуальних – 38 годин, самостійних – 82 години.

МЕТА КУРСУ – підготовка фахівців високої кваліфікації, які володітимуть високопрофесійними теоретичними та практичними знаннями для подальшого становлення їх як виконавців у галузі джазового мистецтва.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесі.

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 5. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Імпровізація» вивчається на першому курсі (I–II семестри) та є вибірковою. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання з дисциплін «Фах/виконавство», «Історія виконавства», «Історія та теорія музики». Дисципліна «Імпровізація» пов'язана з вивченням наступних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки магістрів: «Фах/виконавство», «Сучасне виконавське мистецтво», «Клас ансамблю», «основи інтерпретації музичних творів».

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Імпровізація» реалізується у вигляді індивідуальних занять та самостійної роботи здобувачів другого рівня вищої освіти. Заняття проводяться індивідуально, з необхідністю розкриття тих або інших сторін творчого дарування кожного здобувача освіти, розширення і збагачення слухового досвіду і навичок аналітичної роботи, підтримки всього нового, талановитого і експериментального. У завдання навчального курсу входять практичне освоєння форм і жанрів музичного мистецтва, методів роботи з музичним матеріалом, знайомство з альтернативними інноваційними технологіями.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Імпровізація» передбачає поєднання різних методів проведення індивідуальних занять, у тому числі активні, наочні (ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація), дискусійне обговорення, праця з навчально-методичними книгами, науковими статтями та електронними ресурсами.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ В залежності від можливостей здобувача другого рівня вищої освіти завдання можна ускладнювати чи, навпаки, спрощувати. Кожне заняття включає в себе теоретичні відомості (повтор або оновлення базових положень), аналіз прикладів, завдання на опрацювання елементів музичної мови, обговорення самостійної роботи здобувача вищої освіти по створюванню вільної імпровізації.

семестр 1

1. Лади натурального мажору
2. Септакорди
3. Прогресія II–V–I на прикладі джазового стандарту «Afternoon in Paris»
4. Симетричні лади
5. Надбудови акордів
6. Альтерації надбудов
7. Аналіз джазового стандарту «All the things you are»
8. Пермутації та мелодичні структури: пермутації мажора 1–2–3–5 та мінора 1–3–4–5; мажора 5–6–7–9 та мінора 5–7–8–9 : мажора 9–10–#11–13 та мінора 9–11 –12–13. Пермутації на прикладі джазового стандарту «There will never be another you»

семестр 2

1. Пентатоніка та її види
2. Блюзовий лад
3. Блюз та його види

4. Прогресія III–VI–II–V
5. Ознайомлення з джазовим стандартом «Billie’s Bounce»
6. Тригонова заміна
7. Знайомство з формою Rhythm Changes
8. Регармонізація
9. Знайомство з джазовим стандартом «Oleo»
10. Акорди Джона Колтрейна (Coltrane Changes)
11. Модальний джаз
12. Аналіз джазового стандарту «So What»
13. Тризвукові пари
14. Гра поза гармонією

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. До контрольних заходів відносяться поточний та підсумковий контроль. **Поточний контроль** включає до себе перевірку засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу згідно з тематичним планом. **Підсумковий контроль – залік** наприкінці 2-го семестру – проводиться з метою оцінки результатів навчання в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. На заліку виконується програма з 4 композицій у власних аранжуваннях учасників ансамблю. Допускаються авторські композиції студентів в аранжуваннях згідно відповідному складу ансамблю.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає аудиторну та самостійну роботу. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Горчаков С.П. / Зудін Н.А., Макаров Є.П., Ніколаєв В.І. Інструментовка для духового оркестру. К., 2005. 135 с.
2. Скворцов О. Третя течія. New Style. URL: <https://newstyle-mag.com/third-stream-music/>
3. All about Jazz. Results for “Ben Wendel – Dan Tepfer” by Aaj Italy Staff. URL: <https://www.allaboutjazz.com/tag-ben-wendel-dan-tepfer>
4. All about Jazz. Review by Mark F.Turner, Wayne Shorter–“Alegria”. URL: <https://www.allaboutjazz.com/alegria-wayne-shorter-verve-music-group-review-by-mark-f-turner.php>
5. All Music. Review by Shawn M.Haney – Paul Desmond with Strings. URL: <https://www.allmusic.com/album/desmond-blue-mw0000197449>
6. All Music. Review by Thom Jurek, Chris Potter – “Imaginary Cities”. URL: <https://www.allmusic.com/album/imaginary-cities-mw0002793831>
7. Bob Mintzer “12 Contemporary Jazz Etudes”. New York. 1985. 48 p.
8. Dobbins B. Jazz arrangement and composition. A line approaching. Advance Music, 2018. 151 p.
9. Marshall W.Stearns. The Story of Jazz. Oxford University Press 1956/1958/1970/1974. London. University Press, 225 p.

10. Lindsey G. The jazz arrangement from the quartet to the Big Band. Staff Art Publishing, 2004. 180 p.
11. Lowell D., Pullig K. Arranging For Large Jazz Ensemble. Berklee Press, 2003. 216 p.
12. Mancini G. The score and sound. Northridge Music, 2018. 130 p.
13. Nestico S. The Complete Arranger. Fenwood Music Co., 2015. 422 p.

Інформаційні ресурси

1. Ліндсі Гарі. Майстер клас по аранжуванню. URL: [https://www.youtube.com/watch?v=jI4gQVjG-t4Buddy Rich "Funk City Ola"](https://www.youtube.com/watch?v=jI4gQVjG-t4Buddy Rich). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=66NPVw3iCIw>
2. Buddy Rich "Nutville" Live 1974. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=A2Dh1cyHKIA>
3. Charlie Parker "Anthropology". URL: <https://www.youtube.com/watch?v=AMuItUv9xZc>
4. Charlie Parker with Strings. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DP7E0K4IMqo>
5. Chris Potter "Imaginary Cities" (Documentation). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=gdhGd3ilnZc>
6. Count Basie "April in Paris". URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wCmcoZktZG4>
7. Billie's Bounce – Dexter Gordon's (Bb) Transcription. Transcribed by Carles Margarit. URL: https://www.youtube.com/watch?v=WW5dRwt_Ef4
8. Bob Mintzer & WDR Big Band – Reflections on Count Basie. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tKgJH0qKs8M&t=1593s>
9. Count Basie "C.B. Express". URL: https://www.youtube.com/watch?v=6hkTd_Rr9u0
10. Miles Davis "Kind of Blue". URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kgRcCyey1hM>
11. Count Basie "Front Burner". URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2X24l-4dBtg>
12. Dark Side Trio "Danylo Vinarikov Ensemble with Friends. Industrial Song": URL: https://www.youtube.com/watch?v=55QdN3CBSaI&list=OLAK5uy_k_YyyDmL_pIya2Wh8zwCwQOvPVrqW-24c
13. Dark Side Trio "Haiku": URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3fk0g3uQAv0>
14. Dark Side Trio "Old Bookcase" 2018. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PzxPeeFCSyo>
15. Duke Ellington "Caravan". URL: <https://www.youtube.com/watch?v=YkLBSLxo5LE>
16. Eli Degibri Quartet with Avishai Cohen – The Spider, Live at the Tokyo Jazz festival. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=agRuLzm69Nk>
17. Gene Krupa & His Orchestra 1974 Boiler Room Drum Solo from "Beat the Band" Red Rodney. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=93U1LBaIja8&t=27s>

18. George Gershwin "Rhapsody in Blue" / Leonard Bernstein/ New York Philharmonic (1976). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=cH2PH0auTUU>
19. Glenn Miller Orchestra. Directed by Wil Salden "American Patrol". URL: <https://www.youtube.com/watch?v=niYPjvd7y-Y>
20. Gunther Schuller "Seven Studies on Themes of Paul Klee" – 1959. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=lJrBPmoK6zA>
21. James Carter clinic at Mariachi Sax boutique. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=v7bcVdgHgcl>
22. Jazz Big Band tips & rehearsal techniques. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6CH-IE99ZvU&t=224s>
23. Jazz History Online. Charlie Parker with Strings by Thomas Cunniffe. URL: <https://jazzhistoryonline.com/bird-with-strings/>